

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 12. septembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 106.

Ivan Mohorič:

Vtisi z izvoznškega kongresa.

Namen in naloga izvoznških kongresov je oceniti bodočo izvozno kampanjo. Pri izvrševanju te naloge smo prišli v preteklih letih do fatalne ugotovitve, da naš izvoz i po količini kakor tudi po vrednosti pada. Pričeli smo zato iskati vzroke in niz konferenc je bil posvečen vprašanju, kako od pomoči padanju izvoza in kako naj se orijentira naša produkcija.

Konferenca v Osijeku in lanski izvoznški kongres sta se bavila s tem vprašanjem. Letošnja novosadska konferenca je bila mišljenja, da nam ne preostaja drugega kakor da se industrializiramo. Cela vrsta anket, ki jih je lani sklicalo poljedelsko ministstvo, pa je sklenila vrniti se k rodni grudi, početi z racionalnim obdelovanjem zemlje po najnovejših izkustvih in znanstvenih metodah, da dosežemo enotno produkcijo v čim najobilnejšem obsegu.

Tudi letošnji izvoznški kongres je pričel s to devizo. Izgledalo je, da se je agrarni fanatizem razširil tudi v kroge izvoznikov. Krilatice standardiziranja in tipiziranja poljedelske produkcije so napolnile ozračje kongresa in mu dale svoje obeležje. Kongres se je v razpravi oddaljil od svoje prvotne naloge in prešel vedno globlje na polje agrikulturne tehnike, kemije in agrarne politike. Vrtinec razprav je vrgel na površje stotino novih neobdelanih vprašanj in problemov, pojavili so se in se zopet razblinili v valovju.

Na rojstni dan prestolonaslednika — torej tik pred otvoritvijo kongresa — je kralj podpisal zakon o pospeševanju poljedelstva. To je okvirni zakon, na podlagi katerega bo izdan cel niz specialnih zakonov, kakor zakon o živinoreji, o zadrugarstvu, o agrarni reformi itd. Večina teh zakonov je že gotova in čaka samo formalno na uzakonjenje. Velik program dela predstavljajo ti zakoni. In minister dr. Frangeš je izjavil, da ima vlada trdno voljo in odločnost te zakone do kraja izvesti. Ne trpi dvomov, niti odlašanja. Kdor se noče prostovoljno ravnati po usvojenem programu povzdige poljedelske produkcije, temu se bo diktiralo. Program je strokovno preizkušen, premišljen in poučen; zato nosi ministristvo drage volje tudi odgovornost za njegovo izvedbo.

Onsnovana je bila nadalje pretekli teden tudi P. A. B. Na ta velik zavod z nad 600 milijoni dinarjev kapitala se naslanja izvedba uzakonjenega programa. Dani so torej vsi predpogoji za preporod našega kmetijstva in kmetijske produkcije.

Ta dva historična dogodka sta silovito vplivala na letošnji izvoznški kongres. Po vnaprej določenem programu iz Novega Sada je nameraval kongres prvotno posvetiti vso svojo pažnjo vprašanju naših prometnih sredstev. Pod vtisom dogodkov pa je bilo treba zavzeti stališče k novemu toku razvoja.

Tako je izgledalo prvi dan, da se je kongres pretvoril v poljedeljsko fakulteto. Na vseh stenah prostrane univerzitetne dvorane so viseli diagrami in grafiki o našem izvozu poljskih pridelkov in spredaj na govorniški tribuni je kubistična slika jasno kazala, da je bil lani naš izvoz jaje dva in polkrat večji kot cel izvoz žitaric, da torej demagogija žitarjev nikakor ne drži.

Ob vhodu na levo je visela slika z napisom »Anarhija v proizvodnji«. Na tej sliki je bila znana kolekcija raznovrstnih fižolov tvrdke Sever & Co., ki jih pridelujemo v Sloveniji. Slika ima znazorniti, kako pestra raznolikost obstoja v naši produkciji, vsled česar inozemstvu ne moremo dobaviti niti štirih vagonov enakovrstnega blaga. Za barvasto mešanico pa plača inozemstvo le znatno manjšo ceno. Spodaj je stalo dodatno »V Srbiji se pridelava 186 vrst fižolov«.

Zraven predsedniške mize je bila zbirka vzorcev glavnih poljskih pridelkov in industrijskih rastlin v naši državi, ki naj bi dokumentirala temo, zakaj ne dosežemo za naše žito, orehe, jabolka, fižol in ječmen v izvozu onih cen, ki jih doseže Danska, Holandska, Francija ali Češkoslovaška. In od vnovčenja je odvisna rentabilnost naše kmetijske proizvodnje.

Odgovor na to vprašanje ni enostaven. Kongres je dal le nekoliko odgovorov. Ne vsega. Mnenja so bila v mnogem oziru deljena in izgleda, da se stališča ne bodo tako lahko zblížala. Postavljala se je celo trditev, da današnjega stanja ni kriv producent, marveč trgovec, ki je pač vedno pripravljen, da vse odkupi. Grozilo se je, da bo treba proti trgovstvu nastopiti, češ, da oni sami mešajo dobro blago s slabim v špekulativne namene.

Vsa ta morda mestoma nekoliko nervozna razprava je stala pod nepobitnim vtisom, da ima letos cela Evropa dobro in obilno žetev, da torej naš izvoz ne more računati s posebnimi dobrimi cenami. Povdarjalo se je parkrat, da je cena pšenice v Bijelini padla na 150 Din — torej na nivo, na katerem se neha vsaka rentabilnost proizvodnje. Ugotovilo se je, da smo celo tam, kjer bi lahko igrali kot glavni producenti, odločilno vlogo, glede tvorbe cen popolnoma poslovni, sprejememo brez obrambe inozemski diktat in da se vseh pet naših produktov borz dosedaj ni znalo v tem oziru afirmirati in prevzeti vajeti v roko.

Kongres ni izčrpal problema, ki je danes za nas najaktualnejši. Beograjska trgovska zbornica ima svoj načrt stomilijonske investicije, da povzdigne poljedelstvo v svojo lastno korist, ministristvo poljedelstva ima zopet svoj program in kredite. Oblastne samouprave in njih namere na kongresu niso prišle do izraza.

Smo na važnem križišču. Ne kaže držati križem rok. Treba se je odločiti kam krenemo. Mislim tu specijelno na obe slovenski oblasti, da v teh velikih akcijah ne ostanemo potisnjeni ob stran. (Konec prihodnjič.)

ODRPAVA DELAVSKIH ZAUPNIKOV V ITALIJI.

Osrednji odbor delavskih in delodajalskih sindikatov je po daljši debati, ki jo je vodil predsednik vlade, sklenil, da se institucija delavskih zaupnikov razpusti, ker spominja na dobo boljše vizma, ruši princip avtoritete in hierarhičnega reda ter ustvarja nove komplikacije in spore, namesto da bi jih pomagala premagati v samem principu. V smislu svojega kolaborativnega programa je vlada sklenila nadomestiti institucijo delavskih obratnih zaupnikov s tem, da bo v vsakem slučaju spora imenovan po en delegat iz delavskega sindikata dotične stroke, ki bosta sklepala poravnave z zakonito močjo.

Plenarna seja Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

V torek 10. t. m. dopoldne se je vršila v kavarniški sobi »Celjskega doma« v Celju plenarna seja Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo, ki so se je udeležili delegati mnogih gremijev. Seja se je udeležil tudi generalni tajnik Zbornice za TOI g. dr. Fran Windischer.

Sejo je vodil zvezni podpredsednik g. Josip J. Kavčič, ki je po razpravi o internih zadevah podal pregledno predstveno poročilo. V prvi vrsti se je spominjal meseca julija t. l. umrlega člana predsedstva g. Ivana Kostevca v Ljubljani, ki je deloval v zvezinem predstvenstvu od ustanovitve Zveze. Pokojni je bil vsem drag tovariš, ki se je udeleževal s svojimi dobrimi nasveti skoraj v vseh trgovskih organizacijah. Spomin pokojnega so počastili delegati s trikratnim klicem »Slava«. V svojem poročilu je omenjal nadalje, da je Zveza opozorila vse merodajne faktorje na važnost uvedbe usposobljenosti za vse trgovske stroke. Isto stališče kot slovensko trgovstvo zastopa tudi organizacija hrvatskega in srbskega trgovstva, zato je mnogo upanja, da bomo s to zahtevo v novem obrtnem zakonu prodrli. O ureditvi trgovsko-nadaljevalnega šolstva še ni došlo nikakih novih razprav. Na zvezinem običnem zboru v Murski Soboti se je sklenilo zahtevati, da se sestavijo pravilniki o tem šolstvu sporazumno s stanovskimi organizacijami ter da se obdrži v Sloveniji dosedanje stanje glede načina pouka in upravljanja tega šolstva. Zvezina zahteva po ukinitvi davka na poslovni promet ni uspela. — Na resolucijo, ki jo je stavila Zveza ministristvu prometa radi znižanja zakupnine zemljišč za ležarinske prostore na železniških postajah, je ministristvo sporočilo, da zakupnin v splošnem ne more znižati, pač pa bi ministristvo znižalo zakupnine na posameznih postajah na posebno prošnjo in sicer največ do 40%. Zveza je zato pozvala gremije, da ji sporoče višino zakupnine in bo potem pokrenila v sporazumu z gremiji akcijo za znižanje zakupnin, zlasti tam, kjer so znatno visoke. — S posebnimi predstavkami je Zveza intervenirala pri ministristvu prometa glede zgraditve proge Hodoš—Korotmay—Davidhaza v Prekmurju in Poljane—Zreče. — Nadalje je prosila Zveza oba gospoda velika župana, da izdajo obrtnih listov dispensnim potom kar najbolj omejita. — V zmislu sklepa

obrnega zbora je posredovala Zveza pri obeh g. velikih županih, naj bi v bodoče vsak, ki bi prosil za obrtni list, predložil usposobljenostne dokaze najprej pristojnemu gremiju, ki bi podal izjavo in predložil potem prošnjo z usposobljenostnimi dokazi ter izjavo obrtni oblasti prve stopnje. Oba velika župana sta uradno uvedbo tega postopka odklonila, pač pa bosta upoštevala izjave gremijev, ki jih bodo prosili že ob vložitvi prošnje, predložili. Prošnjo Društva trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani za popust na železnicah za osebni in prtljažni promet, ki jo je predložila Zveza ministristvu za promet, je ministristvo ponovno zavrnilo, ker v pravilniku o voznih olajšavah ni predviden kakršenkoli popust za trgovske potnike. — Glede neugodnih telefonskih razmer, ki vladajo v Sloveniji radi previsokih pristojbin, je Zveza predložila pristojnim ministristvom, telefonski in telegrafski upravi v Ljubljani in Zbornici za TOI obširno, z dokazi utemeljeno, spomenico, v kateri je odločno zahtevala remediure. Spomenico pa je baje ministristvo poslalo telefonski in telegrafski upravi v Ljubljani v izjavo. Zadeva torej še ni rešena in bo Zveza rešitev urgirala. Končno je poročal gosp. podpredsednik še o splošnem trgovskem položaju ter da je Zveza izrekla čestitke novemu ministru trgovine in industrije g. Juraju Demetroviću.

Poročilo se je vzelo soglasno na znanje, nakar je tajnik g. I. Kaiser podal obširno poslovno poročilo, ki obravnava v svojem prvem delu splošni trgovski položaj, trgovske pogodbe in vezi z inozemstvom ter statistiko stečajev. V drugem delu — zakonodaja — obravnava poročilo ustanovitev Privilegirane agrarne banke, zakon o državnih in samoupravnih cestah in potih, zakon o razpravah, zakon o kontroli izvoza poljskih pridelkov in rudarski zakon. Nato se bavi poročilo z davki, zlasti pridobnino, uredbo o odpiranju in zapiranju obratovališč, obligatorno zdravniško preiskavo vajencev, usposobljenostjo, intervencijami, ki jih je izvršila Zveza v razdobju od zadnje predsedstvene seje, organizacijo trgovstva in internim poslovanjem Zveze. Tudi to poročilo se je soglasno sprejelo.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

ZAVAROVANEC TRGOVSKEGA IN PODPORNEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI.

Iz trgovskih krogov smo prejeli vest, da nabira bolniška blagajna »Merkur« iz Zagreba člane tudi v Sloveniji. Pravijo, da gre za zavarovanje višje vrste, po katerem bi bile zavarovancem, ki pristopijo kot člani k »Mercurju«, zagotovljene za primer boleznij višje dajatve, kakor bolnica II. razreda itd. Ker je blagajna Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani v štadiju reorganizacije in ni dvoma, da se bo tudi članom Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani moglo v najkrajšem času zagotoviti vse ugodnosti pri dajatvah za primer bolezni, ki jih nudi zagrebški »Merkur«, bi svetovali, da se interesi v tem ne prenagljijo, marveč, da potrpijo, da se preuredi Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani, ki bo moglo nuditi svojim članom prav gotovo vse ugodnosti, ki so v okviru zakona sploh mogoče.

Seja obrtnega odseka Zbornice za TOI.

Obrtniki se izrekajo za skupne zbornice.

Obrtni odsek Zbornice za TOI v Ljubljani je imel v petek 6. t. m. pod predsedstvom načelnika g. Ivana Ogrina sejo, na kateri je razpravljal o raznih dispensnih in koncesijskih prošnjah ter o važnejših obrtnopravnih vprašanjih, dalje o zborničnem pospeševanju obrta, o reviziji socijalne zakonodaje, o novem obrtnem zakonu in o vprašanju ali naj ostanejo zbornice skupne za trgovino, obrt in industrijo, ali pa ločene.

Uvodoma je g. načelnik Ivan Ogrin podal pregledno poročilo, v katerem je povdarjal veliko važnost letošnje dobre letine za obrtnika in za naše gospodarstvo sploh. Omenjal je nadalje obsežno notranje delo zbornice, osobito glede prometne in carinske politike, glede revizije socijalne zakonodaje, na polju obrtne in rudarske zakonodaje ter razne važ-

nejše akcije, ki jih je podvzela zbornica v zadnjem času. Iz njegovih navodov o obrtnem pospeševanju delu se kaže živ interes in živahno delo zbornice za povzdigo strokovnega in gospodarskega stanja obrtništva. Vprašanje delavskega zavarovanja se je začelo gibati v smeri starostnega in onemoglostnega zavarovanja, ki ga zahteva delavstvo in ki je gotovo idealna stvar, a je vprašanje, če bi mogel obrtnik prenesti z njim zvezana bremena. Zato je za enkrat še stvar bodočnosti. Odpravljanje naših delavcev v Francijo je pogrešno. Za svoje ljudi moramo preskrbeti kruh na domačih tleh! — Vprašanje zbornice naj se uredi s posebnim zborničnim zakonom; uspešno bodo mogle delati in veljavo bodo imele samo skupne zbornice, v katerih so zastopane vse gospodarske panoge. Novi obrtni zakon nas ne sme postaviti na slabše, temveč mora odgovarjati modernim zahtevam obrtne politike.

Po referatu o številnih dispencih in koncesijskih prošnjah, prošnjah inozemcev za pripustitev k obratovanju v naši državi ter razpravi o važnejših obrtnopravnih vprašanjih je podal obrtni referent g. dr. Pretnar poročilo o zborničnem pospeševanju obrta. V prvem polletju je zbornica priredila 7 tečajev za lesne in kovinarske stroke v Ljubljani, Celju in Mariboru, katerih se je udeležilo čez 200 mojstrov in pomočnikov ter en tečaj za zadržne funkcionarje, ki ga je obiskalo 92 zadržnih načelnikov, odbornikov in tajnikov. Za jesensko in zimsko sezono se predvidevajo krojaški modni, dalje frizerski, avtogenski, mizarski in knjigovodski tečaji, deloma v ljubljanski, deloma v mariborski oblasti.

Med debato, ki se je razvila v poročilu načelnika in poročilu o obrtnem pospeševanju, je zbornični član g. Josip Rebek izrazil prošnjo, da bi dobili v poslopiju izpostave O. U. Z. D. v Mariboru primerne lokale tudi obrtniki, dalje da bi zbornica pogostejše pošiljala referente na obrtniška zborovanja in da bi zbornica pripomogla, da se priredi ekskurzija obrtnikov v inozemstvo. Zbornični član g. Jernej Ložar je toplo priporočal, da se priredi ekskurzija obrtnikov, kateri bi se priključili tudi pomočniki. Taka ekskurzija bi bila velike koristi za strokovni napredek, ker danes pomočniki nimajo več prilike, da bi potovali po svetu kot so nekoč.

Po poročilu dr. Pretnarja o vprašanju izenačenja obrtne zakonodaje je obrtni odsek sprejel soglasno sledečo resolucijo:

Vprašanje ustroja zbornice za trgovino, obrt in industrijo je urediti s posebnim zakonom o zbornicah (komorah). Obrtni odsek se izreka za sistem skupnih zbornic, ki naj predstavljajo vse gospodarske panoge določenega teritorialnega okoliša, izvzemši kmetijstvo. V zborničnem zakonu pa je zajamčiti obrtništvo v skupnih zbornicah ono zastopstvo, ki mu gre po njegovi gospodarski važnosti.

Obrtni zakon mora uvesti za nastop rokodelskih obrtov dokaz sposobnosti, ki ne sme biti milejši, kakor je že sedaj v praksi v Sloveniji in Dalmaciji na podlagi sedanjega obrtnega reda. V novi obrtni zakon je sprejeti okvirne določbe glede obrtno-nadaljevalnega šolstva in pospeševanja obrta. Predvideti je ustanovitev oblastnega fonda za podpiranje strokovnega šolstva in za pospeševanje obrta dotične oblasti. V ta fond se imajo stekati vse denarne kazni radi obrtnih prestopkov, izrečene od obrtnih oblasti ali Inspekcije dela v okolišu dotične oblasti. Da se zatre sušmarstvo in da se onemogoči izigravanje obrtnih predpisov z ustanavljanjem fingiranih podružnic, navidezni učnih razmerij, dalje s skrivanjem za razne družbe in zadruge, naj se sprejmejo v zakon posebna določila, ki bodo to preprečevala uspešnejše, kakor sedanji veljavni obrtni predpisi. Končno bi bilo sprejeti glede obrtniških udruženj in njihovih zvez, ki ne segajo preko okoliša zbornice, načelo obligatornosti članstva.

Resolucije, sprejete na gospodarskem kongresu v Beogradu.

Na gospodarskem kongresu v Beogradu dne 8. in 9. t. m. so bile soglasno sprejete naslednje resolucije:

1. Kongres ugotavlja na osnovi nepobitnih dejstev, da izvoz poljedelskih produktov zelo naglo nazaduje, čemur je treba nujno odpomoči. Kongres v polni meri pojmuje vse težkoče tega problema, vendar pa smatra, da se morajo za izboljšanje in tipiziranje poljedelske produkcije podvzeti nujni ukrepi. S polnim priznanjem in hvaležnostjo priznava kongres delo države na tem polju in prosi vlado, naj takoj izvede ukrepe, o katerih se je razpravljalo na kongresu. Najti je treba najkrajšo pot, da pridemo čimprej do zaželenega cilja.

2. Kongres ugotavlja, da se je na polju železniškega prometa že mnogo storilo za izpopolnitev in izboljšanje. Vendar pa se opažajo še nedostatk, ki občutno uplivajo na nemoten razvoj gospodarskega dela. Potrebno je, da se najbolj obremenjene postaje ojačijo in da se tehnična ureditev prilagodi gospodarskim potrebam. Stanje voznega parka na vseh progah ne zadostuje potrebam gospodarstva in se zlasti čuti pomanjkanje lokomotiv ter odprtih in specialnih vagonov. Zato je nujno potrebno, da se forsira popravilo pokvarjenih vagonov in pospeši dobava novih vagonov in lokomotiv. Vlada naj posveti največjo pažnjo organizaciji prometne službe, cirkulaciji vagonov, hitri razdelitvi, hitrejši odpremi vlakov in nagli dostavi vagonov. Pri tarifni politiki je potrebno, da se ukine nova tarifa za premog, drva in gradbeni material. Največja pažnja naj se posveča tehnični in administrativni reorganizaciji železniške eksploatacije in železniška uprava naj se pri reševanju teh problemov posvetuje z gospodarskimi krogi.

3. Današnje stanje pošte, brzjava in telefona ne zadovoljuje potreb našega gospodarstva. Pretirana štednja onemogoča redno zdrževanje sedanjih naprav in onemogoča tehnično izpopolnitev, kar povzroča ogromno škodo. Da se to čim prej odpravi, je potrebno, da se zagotovi dovoljni krediti za vzdrževanje obstoječih naprav in izboljša organizacija. Resolucija je dalje osvojila vse predloge in zahteve, ki jih je iznesel v svojem referatu tajnik ljubljanske Zbornice za TOI g. Ivan Mohorič.

4. Četrta točka resolucije govori o rečni plovitbi, zahteva revizijo rečnih tarif, ureditev rečnega prometa zakonskim potom in med drugim tudi regulacijo Drave in pa Save do Zagreba.

5. Uspoštevajoč, da spričo slabo razpredene železniške mreže predstavljajo ceste še vedno komunikacijsko sredstvo za najširše sloje, zlasti pa za kmečko prebivalstvo in da so ceste najvažnejše sredstvo tujkega prometa, naproša kongres vlado, da posveti gradbi novih in popravilu starih cest največjo pažnjo in da se izvrše vsa ta dela po določenem programu.

6. V šesti točki resolucije se govori ob prilikah v črni gori in o ukrepih za izboljšanje tamošnjih gospodarskih prilik.

7. Kongres ponavlja zahtevo, nagnano že na lanskem kongresu, naj se čim prej izda zakon o financiranju samouprav v smislu lanske resolucije. Zlasti pa naproša vlado, da za sestavo proračuna pravočasno izda samoupravam navodila z nalogom, da se s samoupravnimi dajatvami ne smejo obremeniti surovine, pomožna sredstva in pogonska sila industrije, niti predmeti določeni za izvoz.

Izgledi za naš izvoz v letu 1929/30.

Po cenitvi gospodarskega kongresa bo izvoz predvidoma prekosil lanskega leta za 1 milijardo 600 milijonov dinarjev.

Na gospodarskem kongresu, ki se je vršil dne 8. in 9. t. m. v Beogradu, se je, kakor vsako leto, sestavila prognoza našega izvoza za prihodnje gospodarsko leto, t. j. za razmah od 1. septembra 1929 do 31. avgusta 1930. Po izjavah predstavnikov zbornice, izgledi za izvoz v omenjenem gospodarskem letu niso slabi in bo po teh cenitvah vrednost izvoza znašala za 1 milijardo 640 milijonov več kot prešlo leto. Od celokupne vrednosti predvidenega izvoza v iznosu 8.627 milijonov dinarjev odpade na posamezne skupine izvoza (v milijonih dinarjev):

	1929/30	1928/29
Na hranila	3022	1264
Na sadje in proizvode	227	332
Na živino in proizvode	1920	2146
Na les in rudo	2265	2047
Na industrijske in obrtne izdelke	683	552
Na ostale proizvode	510	645
Skupno	8627	6985

Po cenitvah je pričakovati povišanje izvoza pri lesu in rudah, pri industrijskih in obrtnih izdelkih; izvoz hranil (predvsem žita) se bo napram lani več kakor podvojil in bo znašal več kot tri milijarde dinarjev. Manjši pa bo izvoz sadja ter živine in živalskih proizvodov.

Pomudbe, poupraševanja

»AGIL«, agenturni in komisioni posau, Moric J. Maestro, Sarajevo, Aleksandrova 59, želi prevzeti zastopstvo veletrgovcev s kolonialnim blagom, tvornic testenin, mila, sardin, kemičnih izdelkov itd.

Gospodarski položaj v Argentini, Braziliji, Chile in Mehiki.

Mnogo naših ljudi gre v Južno Ameriko. Zato bomo povedali par besed o gospodarskem položaju najvažnejših treh južnoameriških držav in še o Mehiki.

Splošni položaj Argentine označajo trenutno kot ne dober, čeprav so cene za najvažnejše deželne pridelke narasle. — Tudi splošni gospodarski položaj v Braziliji se ni zboljšal, ukinitve izplačil so se pomnožile. Zunanja trgovina izkazuje eksportni plus, čeprav ne tako velik kot lani. Izvedli bodo načrt, da si ustanovijo lastno industrijo plavžev. — Najvažnejši dogodek v Chile je pogodba čilenske solitrove industrije z I. G. Farben in fuzija družbe »The Lautaro Nitrate Co« v Valparaiso s severoameriškim solitrovim koncernom »Anglo-Chilean Nitrate Co« (Guggenheimova skupina). Domača industrija tobaka se je pod zaščito nove carine nadalje razvila. Vrednost lani prodanih, doma napravljenih tobaknih izdelkov je znašala 80-65 milijonov dolarjev; za 5-4 milijona dolarjev več kot v prejšnjem letu. — Pogodbo države s cerkvijo v Mehiki označajo splošno kot pričetek nove orijentacije v notranji politiki. V kupčiji se je takoj poznalo nalahno zboljšanje. Bankarstvu je zadnja revolucija zelo škodovala; samo v mesecu marcu so padli bančni depoziti za 11-1%, blagajniško stanje pa za 20-5%. Sedaj so bilančne vsote doslej zopet prejšnjo višino. Dvomijo, da bi se produkcija petroleja dvignila; 70 njenih odstotkov gre v U. S. A., tam je pa produkcija že itak prevelika. Treba bo dobiti druge prodajne trge. Sicer pa gledajo v bodočnost z velikim zaupanjem.

ZAKON O RAZPRODAJAH.

Novi zakon o razprodajah, ki je bil podpisan 15. julija, razglašen pa 25. julija 1929 in je s tem dnem stopil v veljavo, je bil objavljen tudi v zadnjem Uradnem listu z dne 7. septembra 1929. O zakonu smo v našem listu že obširno pisali.

Po svetu

Žitna politika Poljske se nagiba k novim potom in se zdi, da bo prešla k sistemu proste trgovine.

Pridelek Francije na pšenici je brezprimerno dober, za 10 milijonov ton nad lanskim. Poljedelsko ministrstvo razmišlja o odredbah, ki naj preprečijo padanje žitnih cen.

Med Londonom in Newyorkom bodo položili nov podmorski kabel, ki bo pričel obratovati leta 1932.

Premogovni dogovor med Angleži in Italijani, ki so ga sklenili v Haagu, bo stopil v veljavo 15. novembra t. l. in ima v načrtu ustanovitev nakupovalnega urada italijanskih železnic v Cardiffu. Gre za 1 milijon ton premoga na leto.

Borba med Standard Oil in Royal Shell, o kateri smo poročali že na drugem mestu, se je že pričela; Standard Oil je zvišala ceno gazolina za 1 do 5 cents. Posledice se kažejo tudi že v Evropi.

Veliko nemško kovinsko podjetje Maximilianhütte je prodano. Kupil ga je nemški finančni konsorcij in ga je s tem rešil pred inozemskim kapitalom. Nakupna cena znaša okoli 120 milijonov mark.

Ogrska družba za notranjo plovbo toži ogrsko vlado za povračilo dveh milijonov pengö. Ob izbruhu vojne je dobila vlada vse brodovje te družbe, a po prevratu je brodovje pripadlo Jugoslaviji.

Belgijska avtomobilna tovarna Minerva razdeljuje namesto dividende gratisdelnice.

Belgijske tovarne žice so znižale cene v eksportnem prometu za 1½ do 2½ angl. šil. pri toni.

Med francosko industrijo dušika in med nemško-angleško-čilenskim kartelom dušika se vršijo pogajanja o skupni politiki glede cen v Franciji. Kartel je za 2 do 3 franke cenejši kot francoska industrija.

Čilenski sindikat solitra hoče organizirati dvig prodaje v raznih deželah Evrope in Azije, zlasti na Japonskem.

V Ogrski je pričelo obratovati v zadnjih šestih mesecih 60.000 novih bombaževih vreten in nastajajo tudi nove tovarne, tako da bo mogla ob koncu leta kriti Ogrska potrebo bombažev preje najbrž sama.

Standard Oil of Indiana zvišuje delniško glavnicu od 75 na 450 milijonov dolarjev.

»Graf Zeppelin« je zavarovan vsega skupaj, z zavarovalnicami za potnike itd. vred, za ca 150 milijonov dinarjev.

Ogrsko carino hočejo v nekaterih vrstah znižati.

Vina v Avstriji bodo pridelali letos najbrž manj kot lani.

Domače tkalstvo se bliža koncu. Leto 1538 ustanovljena zveza tkalcev v Hohensteinu na Saškem n. pr. je štela prej na stotine članov, sedaj ima še 144 mojstrov, a tudi od teh jih dela samo še 22 doma na lastnih statvah. Vse drugo gre v tovarno. Nobenih novih gojencev ni več.

Na podlagi novega zakona o pospeševanju zračnega prometa v Avstriji mislijo na intenziviranje obstoječih zračnih prometnih črt in na razširjenje zračnega prometa v balkanske države.

Petrolejska industrija Poljske se je polagoma pričela konsolidirati. Opažajo se znaki, da se bo produkcija poživila.

Število brezposelnih na Dunaju je padlo do konca avgusta nadalje na 52.800 oseb. V posameznih panogah je položaj seveda različen.

V Trbovljah so nakopali v prvem letošnjem polletju 1.100.000 ton premoga, za 209.000 ton več kot v prvem lanskem polletju. Obeta se večja letna produkcija kot v doslej rekordnem letu 1925 z 1.978.000 tonami. Lanska produkcija je dala 1.868.000 ton, zadnje predvojno leto 1913 je dalo 1.587.000 ton.

Med mednarodnim kartelom cinka in poljsko einkovo skupino je prišlo do sporazuma, vsled katerega Poljaki nadaljnim produkcijskim omejitvam ne bodo več delali sitnosti in bo omogočena kartelu odločilna omejitev. Sedanja omejitev znaša, kot vemo, 10 odstotkov.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Devizni promet v pretečenem tednu je bil dokaj živahen in je s 24.836 milj. dinarjev presegel predzadnjega za skoro 5 in pol milijona dinarjev.

Največji dnevni promet je bil dosežen na pondeljkovem borznem sestanku, ker je znašal preko 6.877 milj. dinarjev, od česar pa je dala Narodna banka komaj pol milijona deviznega blaga na razpolago. Gros zaključkov tvorita devizi New-York in London. Za približno pol milijona manjši je bil devizni promet v torek (3. t. m.), kajti dosegel je 6.314 milj. dinarjev. Zaključke je omogočila v glavnem privatna ponudba in sicer največje v devizah New-York ter Italija, dočim je Narodna banka posredovala v devizah Berlin, Praga in Curih za nad tričetrt milijona dinarjev.

Najmanjši dnevni promet v devizah pa izkazuje sredin borzni sestanek, ki je zaključil komaj s 2.288 milj. dinarjev. Pretežni del prometa tega dne tvorita devizi London in Curih, pri čemur je omeniti zlasti večjo potrebo po intervencijskem blagu, katerega je dala Narodna banka na razpolago za nekaj manj od milijona dinarjev. Na četrtkovem borznem sestanku, ki je zaključil z znatnim prometom od 4.26 milj. dinarjev, je Narodna banka intervenirala edinole v devizah Curih, Berlin, London in Praga, v celem za nad osemstotisoč dinarjev, medtem ko je na zadnjem borznem sestanku minolega tedna dala že za 1.05 milj. dinarjev deviz na razpolago in sicer v glavnem London, Berlin ter nekaj zaključkov Prage in Curih. Nasprotno pa je bilo ta dan v privatnem blagu zaključenega največ New-Yorka in Londona, kajti od celodnevne prometa v višini 5.095 milj. dinarjev odpade več kot polovica samo na zaključke slednje omenjenih deviz.

Od celotedenskega prometa odpade na Narodno banko skupaj okoli štiri milijone dinarjev, vse ostalo pa je privatno blago. Glede na velikost prometa v posameznih devizah je bilo v pretečenem tednu zaključenega največ New-Yorka (9.463 milj. Din) in Londona (za 4.875 milj. Din), katerih skupni zaključki tvorijo dobro polovico celokupnega prometa, dalje Curiha (za 2.841 milj. dinarjev), Prage (za 2.347 milj. dinarjev), Trsta (za 2.206 milj. Din), Dunaja (za 1.562 milj. Din), Berlina (za 1.510 milj. dinarjev) ter po en zaključek Budimpešte in Pariza.

Devizna tečajnica nudi bolj mirno sliko: Curih je ostal dosledno popolnoma neizpremenjen, Dunaj in Praga pa le deloma, nalik tečaju Berlina, ki je le na prvem in zadnjem borznem sestanku notiral za pet točk nižje. Amsterdam je prav kot New-York in Bruselj kazal stalno tendenco navzdol, beležil na pondeljkovem sestanku najvišje, na petkovem pa najnižje. Ostale devize — tako predvsem Trst, London, Pariz in nekoliko tudi Budimpešta — so notirale z manjšimi oscilacijami.

Od važnejših deviz so bili doseženi najnižji, oziroma najvišji dnevni tečaji: Curih 1095/90 (od 2. do 6. t. m.), Dunaj 8.0175 (2. t. m.), 8.0197 (5. t. m.), London 275/96 (6. t. m.), 276/10 (3. t. m.), New-York 56/82 (6. t. m.), 56/85 (2. t. m.), Pariz 222/80 (3. t. m.), 222/85 (4. t. m.), Praga 168/60 (5. t. m.), 168/63 (2. t. m.) in končno Trst 297/70 (2. t. m.), 297/75 (3. t. m.). Notacij ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendenco je stalno mlačna. Zaključkov ni bilo, dočim so ostali tečaji skoro brez sprememb, izvzemši Voje škodo, ki je bila 2. t. m. iskana po 405.— Din in pa delnic Kraljske industrijske družbe, po katerih je bilo 2. t. m. povpraševanje in sicer po tečaju 280.— za denar. Od 5. t. m. dalje notirajo delnice Prve hrvatske štedionice 855.— za denar.

Lesno tržišče.

Kljub povišanju železniške tarife izvoz drv in goriva nemoteno stalno narašča. Na izvoz v Italijo vpliva pa pri tem zelo neugodno naraščajoče pomanjkanje vagonov, ki se je ponovno poja-

vilo ravno v glavni sezoni za izvoz goriva. Pretečeni teden se je prodalo 46 vagonov suhih bukovih drv do 10% okroglic, 4 vagone okroglic in 6 vagonov suhih, 1 m dolgih krajnikov. Tudi v tramih je postalo povpraševanje bolj živahno. Zaključilo se je 3 vagone tramicev filerjev, 1 vagon tesanega lesa po naročilu kupca ter 3 vagone tramov. — Cene v mehkem rezanem lesu zadnji čas nekoliko popuščajo. Iščee se še vedno deske (smreka-jelka) strogo paralelne in pravokotno očeljene; v koničnih deskah ter v blagu slabše kvalitete je sicer veliko ponudb, toda povpraševanje za to blago zaostaja. V trdem lesu je veliko zanimanje za hrastove podnice ter neobrobijene hrastove plohe, kvaliteta I., II., za izdelavo vagonov.

Po gotovih od konsumenta določenih dimenzijah se pa išče sledeče blago:

Vagonske pošiljke hrastovih friz z 80% I., 20% II.: debelina 27/28 mm, širina 8, 9, 10, 11 cm, dolžina 1, 1.25, 1.50, 1.75, m itd., s toleranco 10% courçons od 50, 60, 70, 80, 90 cm. Cena franko vagon meja via Jesenice.

Vagonske pošiljke hrastovih doules I.: dolžina: 50% od 115—120 cm (kubira se za 115 cm), 20% od 86—90 cm (kubira se za 86 cm), 15% od 75—85 cm (kubira se za 75 cm), 15% od 50—60 cm (kubira se za 50 cm); širina: pri 115/120 cm dolgih 1/2 od 8—11 cm in 1/3 od 11—15 cm; pri 86/90 cm dolgih 1/2 od 8—11 cm in 1/3 od 11—15 cm; pri 75/85 cm dolgih 1/2 od 8—11 cm in 1/3 od 11—15 cm; pri 50/60 cm dolgih 1/2 in od 6 1/2 do 8 cm in 1/3 od 8—11 cm in 1/3 od 11 do 15 cm; debelina: 25/27 mm (kubira se za 25 mm), 28/30 mm (kubira se za 28 mm), 31/33 mm (kubira se za 31 mm), 34/36 mm (kubira se za 34 mm), 37/39 mm (kubira se za 37 mm), 40/42 mm (kubira se za 40 mm), 43/45 mm (kubira se za 43 mm), 45/47 mm (kubira se za 45 mm). Cena franko vagon via Jesenice.

90 komadov ostrorobih hrastovih remeljnov, 11/11 cm, 3.80 m, roba popolnoma zdrava, brez napak. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Večje količine bukovih parjenih I. friz, v širinah od 8—12 cm ter dolžinah od 40 do 60 cm.

Hrastove deske, paralelne, ostrorobe, dolžina 1.15 m, širina od 11—14 cm, kvaliteta 70% I., 30% II. Cena franko vagon meja Postojna.

Večje količine brzojavnih drogov (smreka, jelka), obeljenih, ravnih, zdravih, 10 m dolgih, s 5% od 8 in 9 m dolžine, premer v vrhu 11 1/2 do 14 cm. Cena feo vagon prihod Sušak, pristanišče, oziroma Reka. — Plačljivo proti nepreklicljivemu akreditivu.

100 vagonov bukovih drv, suhih, brez klad, feo vagon meja via Postojna tranzit. Plačilo proti duplikatu v Ljubljani.

Večje število vagonov hrastovih friz z običajnimi nadmerami: debelina 27 mm, dolžina od 25 do 50 cm, širina 4, 5, 6, 7, 8 in 9 cm, od katerih širina 8 in 9 cm ne smeta biti krajši od 35 cm. Cena feo vagon meja via Postojna, plačljivo proti duplikatu.

Ca. 1500 m³ tramov (merkantilnih) in letev za gradnjo malih hiš po sledeči razdelitvi za vsako posamezno stavbo: 12 komadov 5/6, 8 m; 2 komada 4/5, 6 m; 2 komada 4/5, 4 m; 24 komadov 4/4, 5 m; 6 komadov 4/4, 4 m; 0.500 m³ letev 25/45 mm, 3 in 4 m. Cena feo vagon nakladalna postaja, plačilo proti duplikatu.

100 m³ remeljnov in letev, smreka-jelka, 4 m, 24/48, 34/68, 68/68, 78/78, 98/98 mm. Cena franko vagon Sušak pristanišče.

Madriers 73 × 220 mm (z 2 mm nadmere v suhem stanju) in sicer: 5% od 3 do 3.33, 3.66 m; 35% od 4 m; 60% od 4.33, 4.66, 5, 5.33, 5.66 itd. do 8 m. Cena feo vagon Sušak pristanišče.

Lipove plohe I., II., od 2 m dolžine naprej, od 50 do 130 mm, z nekoliko 27 mm debeline, od 20 odnosno 18 cm širine naprej. Cena feo Sušak.

Madriers (40% smreke) in sicer: ca. 30 m³ od 76 mm, od 5 do 8 m (s 60% od 6 m), od 22 cm širine naprej. — Ca. 40 m³ od 96 mm debeline, ostalo kakor zgoraj.

80 m³ desk (smreka-jelka) 38 mm, II., III., 4 m, feo vagon Trst.

Smezzole (smreka-jelka) 300 kom. 7 1/2 × 17 1/2 cm, dolžina 6.50 m. Dobava tekem septembra. Cena feo vagon italijanska meja.

Lubije 6" — 4/4". Cena feo Sušak.

Borove hlode, zdrave, ravne, obeljene, od 20 cm na tanjšem koncu naprej, od 2 do 2.50 m dolžine. Cena feo vagon meja via Postojna. Plačilo proti akreditivu.

Žitno poročilo.

V minulem tednu se promet s pšenico v naših krajih še vedno ni mogel oživeti, ker je konzum še zadostno založen z blagom. Na inozemskih tržiščih je bilo opažati malenkostne variacije cen pri prav živahnem prometu, kar je posebno opažati od 4. t. m. dalje na budimpeštanski borzi. Kako se bode situacija radi cen pšenice v naslednjem času razvila je težko reči, eno pa je gotovo, da so

današnje cene pri današnjem stanju dinarja tako nizke, da z nadaljnjim padcem cene pšenice skoraj ni računati.

Cena koruze je zopet popustila za 5 par in ni za koruzo radi nizkih cen pšenice skoraj nobenega interesa.

Enako malenkosten je interes za oves, ječmen, rž.

Velika ponudba fižola je napravila kupce prav rezervirane, ker ni odjemalcev. Cena pšenični moki je v minulem tednu ostala neizpremenjena.

Na ljubljanski borzi se je v minulem tednu zaključilo: 1 vagon pšenice in 1 vagon ovsu.

Cene v minulem tednu so bile sledeče:

Zito: Pšenica: bačka stara: 80 kg, 2% prim., mlevska vozina, slovenska postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, dinarjev 252/50—255.—; bačka nova: 80/81 kg, 1% prim., mlevska vozina, slovenska postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, dinarjev 252/50—255.—; bačka nova: 79/80 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 237/50 do 242/50; sremška: 80 kg, 1% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 242/50—245.—; sremška: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slovenska postaja, dobava promptna, Din 237/50 do 240; slavonska: 77 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 235/50—237/50. — **Rž:** 72/73 kg, 2% prim., mlevska vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, Din 222/50—225.—. — **Moka:** pšenična 0/g: franko Ljubljana, pri odjemu cellega vagona, plačilo po prejemu blaga, Din 365.— do 370.—. — **Koruzu:** »La plata«: dobava meseca septembra, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, Din 282/50—285.—; bačka: zdrava, rešetana, navadna vozina, slovenska postaja, promptna dobava, plačilo v 30 dneh, dinarjev 237/50—240.—. — **Ječmen:** bački ozimni, novi: 66/67 kg, Din 215.— do 220.—. — **Oves:** bački: slov. postaja, navadna vozina, Din 215.— do 217/50.

Tendenco neizpremenjena.

Tečaj 11. septembra 1929.	Povpraševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—.—	22/80
Berlin 1 M.	13/525	13/555
Bruselj 1 belga	—.—	7/9068
Budimpešta 1 pengő	—.—	9/9342
Curih 100 fr.	1094/40	1097/40
Dunaj 1 šilling	7/9905	8/0205
London 1 funt	275/37	276/17
Newyork 1 dolar	56/68	56/88
Pariz 100 fr.	—.—	222/58
Praga 100 kron	167/98	168/78
Trst 100 lir	—.—	297/42

NOVA DIVIDENDNA POLITIKA AMERIŠKIH FINANČNIH ZAVODOV.

Veliki ameriški industrijski koncerni so že pogosto izplačevali dividende na ta način, da so dali delničarjem na prosto, ali vzamejo dividendo v gotovini ali gratisdelnice. Sedaj je ta način izplačila dividende prvič uporabil tudi finančni zavod in sicer Colonial Trust Co. Pogoji so tako ugodni, da bo zavod gotovo imel uspeh in mu bo ostalo za obratovanje polno glavnice, ki bi jo sicer porabil za izplačilo dividende. Zdi se, da bodo temu zgledu sledili tudi drugi ameriški denarni zavodi.

Trgovina.

Pasivnost češkoslovaške trgovske bilance v prvih sedmih letošnjih mesecih znaša 708 milijonov Kč; lani so bili ti meseci aktivni za 670 milijonov Kč.

Novo ustanovljena produktna borza v Skoplju je bila otvorjena 1. t. m. S tem je bila izpolnjena dolgoletna želja Južne Srbije.

Cene tekstilnega blaga v U. S. A. so v zadnjih 12 mesecih precej padle. Od številke 100 v letu 1926 so padle na 96/8 v lanskem juliju in na 92/8 v letošnjem. Vse veletržne cene niso tako padle in se gibljejo med 96 in 98.

Pogajanja glede trgovine s kožami in kostmi so se v Ženevi zopet pričela.

Rumunske proste cene so otvorili zaenkrat v Brajlji, Džurdzevu in Konštanci.

Turčija je odpovedala trgovsko pogodbo z Nemčijo in z Avstrijo.

Konkurzov v Nemčiji je bilo otvorjenih v avgustu 739, poravnalnih postopanj pa 492. Lanski številki sta 845 in 518.

Svetovni monopol margarine je nova kombinacija v industriji margarine; razpolaga z zneskom 80 milijonov funtov!

USTANOVITEV MLEKARSKEGA DRUŠTVA ZA JUGOSLAVIJO.

Ustanovna skupščina Mlekarskega društva za Jugoslavijo je sklicana za 15. septembra ob 10. uri dopoldne v Jeronimsko dvorano v Zagrebu z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o delovanju pripravljalnega odbora. 2. Čitanje in odobrenje pravil. 3. Volitev glavnega odbora. 4. Slučajnosti. Med interesi vlada za osnivanje društva velikó zanimanje in so mnogi že prijavili svojo udeležbo, med njimi ne samo mlekarji in producenti, temveč tudi lepo število strokovnjakov in oblastnih in srezkih ekonomov iz področij, kjer je mlekarstvo razvito. V zmislu projekta pravil morejo postati člani društva producenti, trgovci z mlekom in mlečnimi proizvodi, gospodarski strokovnjaki, kakor so veterinarji, profesorji in učitelji na poljedelskih šolah, izdelovalci in trgovci mlekarskih strojev in potrebščin, dalje osebe, ki se na katerikoli način bavijo z mlekarstvom.

Razno

Tovarno za produkcijo žveplene kisline bo zgradila jugoslovanska vlada. Zgradba bo šla na reparacijske stroške Nemčije in bo stala en milijon mark.

Borza dela v Mariboru. Od 1. do 7. septembra je dela iskalo 119 moških in 66 žensk, službenih mest je bilo 116 prostih, delo je dobilo 42 moških in 41 žensk, 37 jih je odpotovalo, 47 pa odpadlo, koncem tedna jih je ostalo še 505 v evidenci. Od 1. januarja do 7. septembra pa je dela iskalo 4111 moških in 2311 žensk, 3529 službenih mest je bilo prostih, 2746 oseb je dobilo delo, 953 jih je odpotovalo, 2318 pa odpadlo.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 13 hlapcev, 6 majarjev, 2 viničarja, 10 železostugarjev, 1 kamnosek za umetni kamen in marmor, 10 delavcev za kamnolom, 6 kovačev, 7 mizarjev, 4 tapetniki, 1 krojač, 5 čevljarjev, 1 brivec, 1 mlinar, 1 slaščičar, 1 pleskar-lakirnik, 10 soboslikarjev, 1 kurjač, 3 pomožni delavci, 1 šofer, 6 trgovskih potnikov, 1 hotelski portir, več vajencev (kovaške, kleparske, mizarske, usnjarke, pekoveke in krojaške obrti in trgovske stroke), kakor tudi 5 kmečkih dekel, 1 kmečka gospodinja, 7 kuharic, 30 kuharic za švico, 30 služkinj, 1 postrežnica, 1 boljša gospodinja, 1 starejša vzgojiteljica, 1 natakarica, 1 servirka, 1 kuharica za kavarno, 2 šivilji za Celje, 1 vezilja, 1 špulerca, 2 tovarniški delavci, 1 trgovska vajenka, 1 šiviljska vajenka.

Dobava prodaja

Oddaja zakupa buffeta na postaji Velenje se bo vršila potom licitacije dne 23. septembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja lesa, drv in lubja. Dne 14., 16. in 23. septembra t. l. se bodo vršile pri Direkciji šum v Ljubljani licitacije glede prodaje lesa, drv in lubja. Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja del za adaptacijo zgradbe inženjerske podoficirske šole v Mariboru se bo vršila potom licitacije dne 17. septembra t. l. pri Inženjerskem odeleju Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Načrti in predračun so na vpogled v pisarni omenjenega odelanja.)

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 13. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1.000 kg jedrnatega mila, 4.970 kg pocinkane pločevine in 57 kg kositra ter glede izvršitve fundamenta za novo okretnico na postaji Rakek. — Prometno komercialni oddelek Direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 23. septembra t. l. ponudbe glede dobave 4.000 snopičev vrvic z žično vlogo. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 19. septembra t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg

slame. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 19. septembra t. l. ponudbe glede dobave stekla za okna. — Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 19. septembra t. l. ponudbe glede dobave verižnih koles; do 23. septembra t. l. pa glede dobave transformatorja in sklepal, zasekačev, razdelilnih baterij, spojin doz in kablov, stenskih armatur, ročnih gasilnih aparatov, brušenih kristalnih in navadnih ogledal, jeklenih tračnic za kolesa, podkovnikov, podkev za konje, kolesnih zakovic, zakovic za ograje, kovinskih vijakov, osnovnih norm, 1 preproge iz linolea in 600 kg vulkanskega olja. — Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 20. septembra t. l. ponudbe glede dobave skretnic. — Uprava jetnišnice deželne sodišča v Ljubljani razpisuje dobavo 1 rezilnega knjigoveškega stroja in 1 stroja za rezanje lepenke. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 23. septembra t. l. pri Komandi III. armijske oblasti v Skoplju glede dobave kuhinjske in druge posode. — Dne 23. septembra t. l. pri Direkciji drž. železnic v Subotici glede dobave 2000 komadov smolnatih bakelj; pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu glede dobave telefonsko-telegrafskega materiala. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so interesentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.) — Dne 20. septembra t. l. se bo vršila pri Računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave 5000 kg nišadorja; dne 24. septembra t. l. pa glede dobave raznih gum. (Pogoji so na vpogled pri blagajni Ministrstva za zgradbe, Masarykova ulica 2.) — Dne 21. septembra t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije drž. železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave raznih delov za signalne naprave; dne 24. septembra t. l. pa pri strojnem oddelku Direkcije drž. železnic v Ljubljani glede dobave 807 komadov kožuhov. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Prodaja. Dne 14. septembra t. l. se bo vršila pri Računsko-ekonomskem oddelku Ministrstva za zgradbe v Beogradu licitacija glede prodaje starega papirja. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

TRŽNA POROČILA.

MARIBORSKI TRG, DNE 7. SEPTEMBRA 1929.

Slaninarji so pripeljali iz 14 občin na 23 vozeh 39 zaklanih svinj, 3 telice, 4 teleta in 1 ovco (istega dne preteklega leta pa na 22 vozeh 50 svinj), razven tega tudi 75 kg jeter in pljuč, 80 kg svinjskih želodcev, kmetje pa 46 voz čebule, zeljnatih glav, kumarc in druge zelenjave in 12 voz sadja, kmetice pa okoli 700 komadov perutnine in drugih domačih živali na trg, kateri je bil tudi drugače dobro založen in obiskan.

Cene mesu so ostale neizpremenjene.

Prutina in druge domače živali: Cene piščancem 25—50 Din za par, kokošem 40—50, racam in gosom 40—100, domačim zajcem 15—30 Din za komad.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice: Cene krompirja 6—7 Din za mernik (7½ kg), paradižnikom 2 do 3, hrenu 10, kislemu zelju 5, zeleni papriki 4—5, čebuli 3—4, česnu 11—12 dinarjev za kg, ohrovta 0.50—2, karfiolu 0.50—2, endiviji 0.25—1, zeljnatim glavam 0.50—2, kumarcam 0.25—0.50, bučam 1—3 Din za komad, fižolu v stročju 1, špinaci 1 Din za kupček. Sadju: jabolkom 3—6, slivam 2—8, posušenim 10—12, breskvam 16—22, hruškam 4—7, smokvam 8—10, orehom 48, rožnjam 20—32 Din za kg, limone 1.25 do 2 Din za komad. Cvetlicam 0.20 do 1.50, z lonci vred 10—50 Din za komad.

Lesena in lončena roba se je prodajala po 1—100 Din, brezove metle 1.75 do 5, lesene grablje 8—9, vile 12—14 Din za komad, koruzna slama 30—35 Din za vrečo.

Seno in slama na mariborskem trgu. Kmetje so pripeljali v sredo 4. t. m. 17 voz sena, 6 voz slame in 2 voza stelje; v soboto 7. t. m. pa 22 voz sena in 7 voz slame na trg. Cene so bile senu 75 do 100, slami 50—60, stelji pa 35—45 Din za 100 kg.

TRŽNE CENE V CELJU, DNE 1. SEPTEMBRA 1929.

Govedina: V mesnicah I. vrste 18 do 20, II. vrste 16—18; na trgu: I. vrste 18 do 20, II. vrste 16—18 Din za kg, 1 kg vampov 9, pljuč 9, jeter 12, ledvic 17, loja 10 Din.

Teletina: 1 kg telečjega mesa I. vrste 20—22, II. vrste 20, jeter 18, pljuč 16 Din.

Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 25—28, II. vrste 25, III. vrste 22, pljuč 10, jeter 20, glave 13, slanina I. vrste 28, II. vrste 28, na debelo 28, suhe slanine 28, masti 32, šunke 28, prekajenega mesa I. vrste 28, II. vrste 27, prekajenih parkljev 8, prekajene glave 13, jezika 30 Din.

Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. vrste 6 Din.

Klobase: 1 kg krakovskih 30, debrecinskih 40, hrenovk 30, safalad 30, posebnih 30, tlačenk 20, polsuhih kranjskih 35, braunšviških 20, salami 90 Din.

Perutnina: piščanec, majhen 20, večji 25, kokoš 30—35, petelin 30—35, gos 50 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 3, kisle smetane 16, 1 kg surovega masla 40, čajnega masla 56, masla 40, bohinskega sira 33—44, trapistovskega sira 28—30, ementalkega 60, sirčka 14, eno jajce 1.50 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 20, novega 14—16, piva 10, žganja 40—50 Din.

Kruh: 1 kg belega kruha 4.50, 1 štruca v teži 54 dkg 2.50, 1 štruca v teži 108 dkg 5, 1 kg črnega kruha 4.20, 1 štruca v teži 60 dkg 2.50, 1 štruca v teži 120 dkg 5, žemlja, velika 1, mala 0.50, 1 kg polbelega kruha 4.50, 1 štruca v teži 57 dkg 2.50, 1 štruca v teži 104 dkg 5 Din.

Sadje: 1 kg jabolk II. vrste 4, III. vrste 3, hrušk I. vrste 6, II. vrste 4, III. vrste 3, breskev 8, orehov 10, luščenih 36, češpelj 4, sliv 3, suhih češpelj 11, suhih hrušk 8, grozdja 10 dinarjev.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 72, Santos 56, Rio 44, pražene kave I. vrste 84, II. vrste 60, III. vrste 52, čaja 60—140, kristal belega sladkorja 13.50, sladkorja v kockah 15.50, medu 26, kavnne primesi 20, riža I. vrste 12, II. vrste 8, III. vrste 5, 1 liter namiznega olja 20, olivnega 40, bučnega 28, vinskega kisa 3.50, navadnega kisa 2, petroleja 7.50, špirita denat. 10, 1 kg soli 2.75, celega popra 76, mletega popra 78, paprike 60, sladke paprike 68, teste-

nin I. vrste 11, II. vrste 10, mila 16, karbida 7, sveč 18, kvasa 32, marmelade 24—36 Din.

Mlevski izdelki: 1 kg moke št. »00« 3.75, št. »0« 3.75, št. »2« 3.60, št. »4« 3.50, št. »5« 3.25, št. »6« 3, št. »7½« 2.20, ržene enotne moke 3.40, pšeničnega zdroba 4.25, koruznega zdroba 4, pšeničnih otrobov 2, koruzne moke 3.20, ajdove moke 5.50, kaše 4.60, ješprenja 4.60, ovsenega riža 7 Din.

Žito: q pšenice 230, rži 240, ječmena 260, ovs 250, prosa 300, koruze 280, ajde 280, fižola 700—800, graha 1600, leče 1700 Din.

Kurivo: q premoga, črni trboveljski 44, zabukovski 48, rjavi 25, m³ trdih drv 120, 100 kg trdih drv 36, m³ mehkih drv 100, 100 kg mehkih drv 28 Din.

Krma: q sladkega sena 100, polsladkega sena 75, slame 65, prešana stane več 8 Din.

Zelenjava in gobe: 1 komad glavnote solate 0.50—1, štručnate 0.50—1, endivije 0.50—1, 1 kg zgodnega zelja 2, ohrovta 2, 1 komad kolerab 0.50, 1 krožnik špinatne 1.50, 1 kg paradižnikov 3—4, kumar 3, 1 krožnik fižola v stročju 1.50, 1 kg čebule 4, česna 12, krompirja 1.50 do 2 Din.

VELETRGOVINA
kolonijalne

in špecerijske robe

IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

ZALOGA
sveže pražene kave,
mletih dišav
i rudninske vode.

Točna in solidna posrednost
Zahtevajte cenik!

Zahvala.

Vsem, ki so ob smrti našega ljubljenelega soproga in očeta, gospoda

Josipa Medveda
veletrgovca

v tako obilni meri izkazali blagemu pokojniku spoštovanje in udanost, nam pa izrazili sočustvovanje, izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Posebej velja naša hvaležnost g. E. Tschurnu, ki je stal pokojniku zvesto ob strani tudi v poslednjih trenutkih; dalje gg. zastopnikom TOI v Ljubljani, Gremiju trgovcev v Ljubljani, pevcem Trg. društva „Merkur“, ki so s krasnim petjem počastili pokojnika in zlasti vrsti Ljubljanskega Sokola, ki je s praporjem izkazala umrlemu zadnjo čast.

Hvala tudi vsem darovalcem krasnega cvetja!

Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, dne 13. tm. ob 9. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 10. septembra 1929.

Rodbine: Medved, Škerli, Spinčič.

Štev. 25.580

V Ljubljani, dne 9. septembra 1929.

Razglas.

Razpisujem drugo pismeno ofertno

licitacijo za zgradbo vodovoda

na oblasnem veleposestvu Ponoviče pri Litiji.

Licitacija se bo vršila dne 19. septembra 1929. ob 11. uri dopoldne v licitacijski sobi gradbenega oddelka oblasne samouprave v Ljubljani, Gosposka ul. 15/L, kjer so razobešeni na oglasni deski pogoji.

Komisar Oblastne samouprave oblasti ljubljanske:
Dr. Natlačen Marko, s. r.

Veležganjarna M. ROSNER & Co. nasled.

VIKTOR MEDEN

V LJUBLJANI

IZDELUJE NAJBOLJŠE

likerje tropinovec
rum brinovec
konjak slivovko

VINO VERMOUT

KUPIJE SADJE ZA ŽGANJEKUHO

Telefon interurban 2071

Ali se hočete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbadljive, skeletne bolečine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raznih delih telesa, da celo glabe oči, so česte posledice revmatičnih in protinskih bolečin, ki jih je treba odstraniti, ker bo sicer bolezen vedno bolj napredovala.

Ponudim Vam

zdravljenje s pijačo, ki bo ozdravila, razredčila vodno kislino, pospešila prebavo in izločevanje, torej ne takozvano splošno in tajno sredstvo, marveč izdelek, ki ga nam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

Vsakomur poskušnja zastoj!

Pijte mi takoj in prejeti boste od založništva, ki jih imam v vseh deželah, popolnoma zastoj in franko poskušnja s poučnim navodilom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivem in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MÄRZKE, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalstr. Nr. 5, Abt. 20.